

**PROCEDURA ZA PRAVILA
CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I
SADNOG MATERIJALA**

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 1/9

SADRŽAJ

1. PREDMET.....	2/9
2. PODRUČJE PRIMJENE.....	2/9
3. VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA.....	2/9
4. DEFINICIJE I SKRAĆENICE.....	3/9
5. ODGOVORNOSTI.....	4/9
6. OPIS POSTUPKA/TOK AKTIVNOSTI.....	4/9
7. PRILOZI.....	9/9

U ovom dokumentu sve stranice imaju istu reviziju!				
AUTORIZACIJA	IZRADILA	PREGLEDALI I ODOBRILO		
FUNKCIJA	Šef odsjeka	Pomoćnik direktora	Direktor	
IME I PREZIME	Marija Prlić	Marijo Leko	Marko Ivanković	
DATUM	08.02.2020	17.02.2020	17.02.2020	
POTPIS				
STATUS REVIZIJE DOKUMENTA				
REVIZIJA	OPIS REVIZIJE REVIDIRANA POGLAVLJA (TOČKA)	Datum revizije :	Revidirao/ Odobrio	Potpis
2				
3				
4				

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 2/9

OPĆE

Zakonsku osnovu za certifikaciju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja predstavlja ZAKON o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja BIH (Službeni glasnik BiH, broj:3/05),

- Pravilnik o službenom nadzoru sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:13/15),
- Pravilnik o stavljanju u promet materijala za razmnožavanje voća i voćnih sadnica namijenjenih proizvodnji u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:50/13),
- Pravilnik o upisu u Registar dobavljača sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka BiH (Službeni glasnik BiH, broj:54/16)
- Pravilnik o stručnoj, prostornoj i tehničkoj osposobljenosti Organa za potvrđivanje za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka (Službeni glasnik BiH, broj:53/17)
- ZAKON o zaštiti zdravlja bilja BIH, (Službeni glasnik BiH, broj:23/03),
- Pravilnik o fitosanitarnom registru i biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:5/13),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o fitosanitarnom registru i o biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:35/15),
- Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o fitosanitarnom registru i o biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:35/15)
- Pravilnik o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (Službeni glasnik BiH, broj:48/13)
- Sortna lista BiH 2010 (Službeni glasnik BiH, broj:59/10)

Certifikacijsko tijelo/ Organ za potvrđivanje ograničava svoje zahtjeve, vrijednovanje i odluke u području certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja na zahtjeve gore navedenih dokumenata, te normi i specifikacija na koje upućuju ti dokumenti.

1 PREDMET

Predmet ovog postupka su pravila certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja i informiranje klijenata/dobavljača o postupku.

2 PODRUČJE PRIMJENE

Pravila certifikacije se primjenjuju kod certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja u sustavima ocjenjivanja i provjere kvalitete prema kriterijima navedenim u zakonima i pravilnicima. Namijenjena su predstavnicima klijenata/dobavljača i osoblju Organa za potvrđivanje.

3 VEZA S DRUGIM DOKUMENTIMA

BAS EN ISO/IEC 17065:2014 Ocjenjivanje usuglašenosti – Zahtjevi za tijela koja provode certifikaciju, proizvoda, procesa i usluga

BAS EN ISO/IEC 17067 Ocjenjivanje usuglašenosti - Osnove certifikacije proizvoda i smjernice za šeme sertifikacije proizvoda

BAS EN ISO 19011 Smjernice za auditiranje sistema upravljanja

BAS EN ISO/IEC 17020, Ocjenjivanje usklađenosti – Zahtjevi za rad raznih tipova tijela za obavljanje inspekcije

BAS EN ISO/IEC 17021, Ocjenjivanje usklađenosti – Zahtjevi za tjela koja provode audit i certificiranje sistema upravljanja

ZAKON o sjemenu i sadnom materijalu poljoprivrednog bilja BIH (Službeni glasnik BiH, broj:3/05),

Pravilnik o službenom nadzoru sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:13/15),

Pravilnik o stavljanju u promet materijala za razmnožavanje voća i voćnih sadnica namijenjenih proizvodnji u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:50/13),

Pravilnik o upisu u Registar dobavljača sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka BiH (Službeni

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 3/9

glasnik BiH, broj:54/16)

Pravilnik o stručnoj, prostornoj i tehničkoj osposobljenosti Organa za potvrđivanje za sjeme i sadni materijal poljoprivrednih biljaka (Službeni glasnik BiH, broj:53/17) i

ZAKON o zaštiti zdravlja bilja BIH, (Službeni glasnik BiH, broj:23/03),

Pravilnik o fitosanitarnom registru i biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:5/13),

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o fitosanitarnom registru i o biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:35/15),

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o fitosanitarnom registru i o biljnim pasošima (Službeni glasnik BiH, broj:35/15)

Pravilnika o listama štetnih organizama, listama bilja, biljnih proizvoda i reguliranih objekata (Službeni glasnik BiH, broj:48/13)

Sortna lista BiH 2010 (Službeni glasnik BiH, broj:59/10)

Cjenik Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar.

PK-OZP-00 Poslovnik kvaliteta Organa za potvrđivanje

4 Definicije i skraćenice

FAZ Mostar- Federalni agromediteranski zavod Mostar

Organ za potvrđivanje – tijelo za ocjenjivanje usuglašenosti koje provodi certifikacijsku shemu, tj. tijelo koje je odgovorno za sva pitanja koja se odnose na proizvodnju, izdavanje deklaracija/certifikata, testiranja i stavljanje u promet sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH;

Službeni nadzor - nadzor obavljen od strane Organa za potvrđivanje, na osnovu zahtjeva za nadzor;

Ovlašteno lice - osoba koja za Organ za potvrđivanje obavlja službeni nadzor tj. proces vrednovanja

Odgovorno lice dobavljača - osoba visoke stručne spreme poljoprivrednog smjera koja je odgovorna Organu za potvrđivanje za ispunjavanje zahtjeva certifikacije i zahtjeva za proizvod.

Certifikacija - Postupak u kojem treća strana Organ za potvrđivanje daje pismenu garanciju da je proizvod, proces ili usluga sukladan sa utvrđenim zahtjevima specificiranim u normativnim dokumentima, kao što su propisi, standardi i tehničke specifikacije;

Shema za certifikaciju - Slijed koraka za certifikaciju koji se odnose na proizvode na koje se primjenjuju specificirani zahtjevi, specifična pravila (propisani zahtjevi u pravilnicima) i procedure;

Vrednovanje: Utvrđivanje da li se mogu primjeniti zahtjevi standarda na uzorkovanje, ispitivanje, kontroliranje i nadzor, potreba za dodatnim informacijama (npr. da li su ispitivanja u opsegu akreditacije) da bi se dobile potpune informacije o tome da li je predmet ocjenjivanja ili njegov uzorak sukladan sa specificiranim zahtjevima standarda za taj proizvod. Utvrđivanje sukladnosti predmeta ocjenjivanja ili njegovog uzorka sa specificiranim zahtjevima standarda za taj proizvod; mogu li se primjeniti zahtjevi standarda na uzorkovanje, ispitivanje, kontroliranje i nadzor, postoji li potreba za dodatnim informacijama (npr. da li su ispitivanja u opsegu akreditacije) da bi se dobile potpune informacije o tome je li predmet ocjenjivanja ili njegov uzorak sukladan sa specificiranim zahtjevima standarda za taj proizvod;

Treća strana - Osoba ili tijelo kojem strane uključene u rješavanje nekog pitanja priznaju nezavisnost i objektivnost u vezi s tim pitanjem;

Dobavljač/Klijent - Svako pravno lice upisano u Registar dobavljača koji se bavi jednom od sljedećih djelatnosti: proizvodnjom, pripremom za stavljanje u promet, stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, uvozom i stavljanjem u promet sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka.

Zahtjevi za proizvod zahtjev koji se direktno odnosi na proizvod, specificiran u normativnim dokumentima (pravilnicima) ili drugim tehničkim specifikacijama, identificiran u shemi za certifikaciju;

Odbor za kvalitet - Imenovane osobe od Direktora FAZ Mostar za provođenje radnji preispitivanja i donošenja odluka o dodjeli certifikata.

Vlasnik sheme- FAZ Mostar, organizacija odgovorna za razvoj i održavanja sheme certifikacije.

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 4/9

5 ODGOVORNOSTI

Direktor je odgovoran za donošenje deklaracija/potvrda sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja. Odbor za kvalitetu je odgovoran je za prispitivanje zahtjeva, odlučivanje i prijedlog za dodjelu certifikata, sudionik u potpisivanju certifikata/potvrda uz potpis i pečat Direktora FAZ Mostar. Ovlašteno lice je odgovorno za aktivnosti službenog nadzora nad proizvodnjom sjemena i sadnog materijala poljoprivrednih biljaka, te za uzorkovanje, vrjednovanje i preispitivanje službenog nadzora kod dobavljača/klijenta, kao i za ostale aktivnosti vezane za postupak certifikacije/potvrđivanja. Organ za potvrđivanje je definiran kao dio Federalnog agromediteranskog zavoda Mostar koji funkcioniра samostalno i kao zaseban odjel od ostalih odjela FAZ Mostar.

Postupak certificiranja/potvrđivanja provodi se prema certifikacijskim šemama za sjeme i sadni materijal poljoprivrednog bilja. Sertifikacijske šeme izrađene su u skladu s pravilnikom Pravilnik o službenom nadzoru sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:13/15).

5.1 Nepristrasnost i kriteriji

Politika i procedure po kojima radi osoblje Organa za potvrđivanje su nepristrasni i u potpunosti omogućavaju svima istu kvalitetu usluge. Nepristrasnost je osigurana osnivanjem Odbora za nepristrasnost i ravnotežu interesa koje nadzire poslove certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja. Potpisivanjem izjave o povjerljivosti i nepristrasnosti (OB-OZP-17/02) svakog sudionika u postupku certifikacije/potvrđivanja preuzima odgovornost da svaku tendenciju koja može uticati na konzistentno i objektivno obavljanje aktivnosti certifikacije (npr. komercijalni, finansijski ili drugi razlozi), obavezan je prijaviti Odboru za kvalitetu.

5.2 Povjerljivost podataka

Osoblje Organa za potvrđivanje drži povjerljivima sve podatke prikupljene u postupku certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja i odgovorno je za čuvanje tajnosti/povjerljivosti tih podataka. Nepridržavanje principa povjerljivosti od strane osoblja Organa za potvrđivanje smatra se težim kršenjem radnih obaveza. Povjerljivost i tajnost podataka osigurava se potpisivanjem Izjave o povjerljivosti i nepristrasnosti (OB-OZP-17/02) od strane osoblja Organa za potvrđivanje. U slučaju kad Zakon ili Pravilnik zahtjeva objavu podataka o proizvodu ili dobavljaču, klijent/dobavljač će biti obaviješten o izdanim obavijestima.

6. Opis postupka/Tijek aktivnosti

Postupak se primjenjuje za certifikacije/potvrđivanje sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja prema zahtjevima zakona i pravilnika.

U postupku sudjeluju predstavnici Dobavljača i osoblje CT. Dijagram toka postupka :

6.1 Pokretanje postupka i podnošenje zahtjeva za certifikaciju

Zahtjev se podnosi Odboru za kvalitetu OB-OZP-02/01 Ponuda za certifikaciju i sadrži:

- Ime dobavljača i njegov registarski broj, naziv, adresu i pravni status,
- definiciju proizvoda koji se trebaju certificirati, sistem ocjenjivanja i pravilnike prema kojima se ti proizvodi certificiraju
- Opis sadnog materijala, Rod/Vrsta, Sorte, Količina sadnog materijala

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 5/9

- Lokacije sadnog materijala na kojim se nalaze.

Na usmeni ili pismeni zahtjev novog klijenta, Odbor za kvalitet Organa za potvrđivanje dostavlja ponudu. Ukoliko klijent prihvati ponudu potpisuje se Ugovor o certifikaciji/potvrđivanju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja uz koji se klijentu/dobavljaču uz naznaku web stranice www.faz.ba i broja certifikacijske sheme prema ugovoru zahtjevaju dokumenti s kojim treba klijent/dobavljač biti upoznat te se vrši potpisivanje obrazaca Izjava o pravima i obvezama podnosioca zahtjeva za certifikaciju OB-OZP-01/02 i Pravila za certifikaciju PR-OZP-02, putem kojih se klijent/dobavljač detaljno obavještava o svim detaljima postupka certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja.

Prije podnošenja zahtjeva može se organizirati informativni sastanak radi utvrđivanja spremnosti klijenta/dobavljača za postupak certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja. Ukoliko su potrebna dodatna pojašnjenja vezana uz Zahtjev i dokumente koje je potrebno priložiti uz zahtjev, Odbor za kvalitet daje takva pojašnjenja na prikladan način.

Nakon potpisivanja ugovora Odbor za kvalitetu dostavlja klijentu/dobavljaču plan službenog nadzora od Ovlaštene osobe emailom ili telefonski.

6.2. Kriteriji za početni nadzor

Certifikacija/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja radi se prema zahtjevima navedenima u Prijavi godišnje proizvodnje.

Službeni nadzor je temeljen na vizualnom pregledu, a u slučaju sumnje testovima za utvrđivanje zdravstvenog stanja bilja koji se provode prema općeprihvaćenim metodama opisanim u Radnim uputama za certifikaciju/potvrđivanje sjemen i sadnog materijala.

Ovlaštena osoba za ocjenjivanje i nadzor treba provjeriti ima li u zasadu štetnih organizama koji umanjuju upotrebljivost sadnog materijala, naročito mora obratiti pažnju na štetne organizme navedene u Pravilniku o stavljanju u promet materijala.

Prihvatanje rezultata drugih laboratorija: Ako u postupku Ovlašteno lice odluči koristiti rezultate ispitivanja drugog laboratorija izvan FAZ Mostar, ta laboratorija mora ispunjavati zahtjeve standarda BAS EN ISO/IEC 17025. Uzorkovanje je redovno, vandredno i u slučaju sumnje.

6.3. Službeni nadzor

Postupak detaljno opisan u proceduri PR-OZP-05 Procedura za službeni nadzor.

Ovlašteno lice vrši službeni nadzor nad kontrolom proizvodnje/prometa/dorade sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja prema kriterijima iz područja određenog u zahtjevu, prema svim kriterijima za ocjenjivanje određenim u Pravilniku o službenom nadzoru sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH (Službeni glasnik BiH, broj:13/15),

Klijent/dobavljač je dužan omogućiti pristup svim dijelovima proizvodnje, prostorijama i opremi i dati na uvid svu raspoloživu dokumentaciju i zapise (inspekcijske izvještaje, prigovore/žalbe kupaca).

Ovlašteno lice obavlja nadzor po metodama i na način usvojen na obuci za službeni nadzor od educiranih certificiranih članova Odbora za kvalitetu.

Kriteriji i postupci provođenja nadzora definirani su certifikacijskom šemom u RU za certifikaciju/potvrđivanje sjemena i sadnog materijala :

- RU-RZP-01 Radno uputstvo za certifikaciju/ potvrđivanje proizvodnje sadnog materijala povrća- broj sheme OB-RPZ-01/01 (skraćeno **RU-01**) ;
- RU-RPZ-02 Radno uputstvo za certifikaciju/ potvrđivanje proizvodnje sjemenskog krumpira – broj sheme OB-RPZ-02/01(skraćeno **RU-02**);

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 6/9

- RU-VV-03 Radno uputstvo za certifikaciju/ potvrđivanje materijala za razmnožavanje voća i voćne sadnice- broj sheme OB-VV-03/01(skraćeno **RU-03**);
- RU-VV-04 Radno uputstvo za certifikaciju/ potvrđivanje proizvodnje cijepova vinove loze, reznica podloga i reznica pupova- broj sheme OB-VV-04/01 (skraćeno **RU-04**).

Službeni nadzor može biti redovni ili vanredni. Redovni nadzor provodi se prema zadatim intervalima propisanim u pravilniku Pravilnik o službenom nadzoru sadnog materijala poljoprivrednog bilja u BiH“ (Službeni glasnik BiH, broj:13/15), te prema certifikacijskim šemama.

Vanredni nadzor provodi se u slijedećim slučajevima:

- pri promjenama u procesu proizvodnje koje mogu uticati na bitna svojstva kvalitete sjemena i sadnog materijala,
- nakon provedenih korektivnih mjera ako je tako navedeno u Zapisniku o službenom nadzoru.

Vanredni nadzor provodi se kao i redovni, ali može biti smanjenog obujma.

Rezultati provedenog nadzora dokumentiraju se u Zapisniku o službenom nadzoru prema Radnim listovima sačinjenim na terenu ovisno o certifikacijskoj shemi proizvoda za potvrđivanje.

U roku od 3 do 7 dana od nadzora, Ovlašteno lice sastavlja Zapisnik o službenom nadzoru, kojim daje preporuku za potvrđivanje/certifikaciju sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja. Klijentu/dobavljaču se unutar 3 radna dana od donošenja odluke šalju tri primjerka potvrda/certifikat, i upoznaje ga se s rezultatima nadzora, odnosno odlukom o certifikatu, i to pismenim dopisom.

Klijent/dobavljač dužan je Organ za potvrđivanje obavijestiti o svim eventualnim reklamacijama na certificirano/deklarirano sjeme i sadni materijal poljoprivrednog bilja u vremenskom roku od najviše 15 dana od dana prijema reklamacije.

Klijent/dobavljač mora voditi zapise o svim reklamacijama na certificirano/deklarirano sjeme i sadni materijal poljoprivrednog bilja i evidentirati sve poduzete radnje u vezi tih prigovora. Odbor za kvalitetu koji donosi odluku o dodjeli certifikata, ocjenjuje težinu pritužbi i odlučuje o eventualnim korektivnim mjerama kao što su izvanredni pregled, povlačenje certifikata, te u slučaju težih prigovora i sukoba interesa aktiviraju Odbor za nepristrasnost koji daje korektivne radnje za klijenta/dobavljača u roku od 15 dana.

Klijent/dobavljač mora dostaviti pisanu dokumentaciju o svim promjenama koje bi mogle utjecati na usuglašenost proizvoda i sistema.

6.4 Izvještaj o pregledu i vrijednovanje „Zapisnik o službenom nadzoru“

Nakon provođenja službenog nadzora Ovlašteno lice sastavlja Zapisnik o službenom nadzoru. Izvještaj sadrži sve parametre koji su pregledani i ocjenjeni prilikom provođenja nadzora. Zapisnik o službenom nadzoru se sastavlja nakon što se Ovlaštena osoba uvjeri na licu mjesta o provođenju korektivnih mjera, npr. Uništenje korova ili zaštita. Na kraju Zapisnika, Ovlašteno lice daje preporuku za dodjelu certifikata/potvrde ili odbijanje.

Klijentu/dobavljaču se daje vremenski rok od par dana za otklanjanje nesukladnosti utvrđenih nadzorom s preporukama za agrotehničke mjere.

Nakon vrijednovanja rezultata i izrade Zapisnika o službenom nadzoru, Ovlašteno lice potpisuje ovaj Zapisnik i dostavlja ga zajedno sa svim zapisima Odboru za kvalitetu.

6.5 Odluka o certifikaciji

Nakon završetka postupka vrijednovanja i nakon sastavljanja Zapisnik o službenom nadzoru, Odbor za kvalitetu vrši kontrolu cijelog provedenog postupka odnosno preispitivanje. Odbor za kvalitetu tj.osobe koja vrše preispitivanje i donošenje odluke o certifikaciji ne sudjeluju u postupku vrijednovanja i nadzora. Odboru za kvalitetu su dostupni svi podaci i cjelokupna dokumentacija nastala i korištena tijekom provođenja radnji certifikacije/potvrđivanja.

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 7/9

Odbor za kvalitetu potvrđuje provođenje preispitivanja te donosi odluku o izdavanju ili ne izdavanju certifikata/potvrda na obrascu Odluka o dodjeli certifikata OB-OZP-02/02.

Certifikat/potvrda sadrži:

- a) naziv i sjedište ovlaštenog tijela Organa za potvrđivanje koje je izdalo certifikat/potvrdu za sjeme i sadni materijala poljoprivrednog bilja,
- b) klasu, broj i datum ovlaštenja za obavljanje poslova izdavanja certifikata/potvrda ovlaštenog tijela koje je izdalo certifikat (Broj akreditacije BATA sa znakom BATA)
- c) evidencijski broj ovlaštenog tijela Organa za potvrđivanje,
- d) naziv i sjedište, odnosno ime i adresu klijenta/dobavljača,
- e) oznaku pravilnika koje su mjerodavne za ocjenjivanje usuglašenosti sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja
- f) Opis sadnog materijala, Rod/Vrsta, Sorte, Ime dobavljača i njegov registarski broj, Količina kontroliranog sadnog materijala iznosi
- f) klasu, broj i datum izdavanja certifikata o usuglašenosti i rok njegovog važenja,
- g) ime, prezime i potpis odgovornog lica za izdavanje certifikata/potvrda s lijeve strane predsjednik Odbora za kvalitetu s desne strane pečat i potpis Direktora FAZ Mostar

Odbor za kvalitetu svako izdavanje Certifikata o usuglašenosti evidentira kroz Registar certifikata OB-OZP-01/01. Registar certifikata javno je dostupan putem web stranice: www.faz.ba

Klijent/dobavljač se pismenim putem, u obliku dopisa, obavještava o izdavanju certifikata/potvrda unutar 5 radnih dana od izdavanja certifikata klijenu/dobavljaču se dostavljaju dva primjerka izvještaja o nadzoru, i dva primjerka izdanog Certifikata/potvrda.

6.6 Znak sukladnosti

Odbor za kvalitetu vrši kontrolu nad vlasništvom, prikazivanjem i korištenjem certifikata/potvrda, pozivanjem na certifikat i oznaku sukladnosti u skladu s certifikacijskom šemom. Pogrešno pozivanje na certifikat ili oznaku sukladnosti razlog je za poduzimanje zakonskih i/ili korektivnih mjera.

Oznaku sukladnosti dozvoljeno je koristiti samo u svrhu označavanja sukladnosti sa standardom prema kojem je certificirano/deklarirano sjeme i sadni materijal, odnosno prema kojem je proveden postupak certifikacije/potvrđivanja sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja.

Klijent mora trajno poštovati sve zahtjeve iz Pravilnika i obaveza iz Ugovora te poduzimati potrebne radnje za otklanjanje neusuglašenosti i poboljšanje procesa te uputstva za upotrebu znaka sukladnosti FAZ Mostara kojeg klijent/dobavljač dobiva uz Ugovor. Odgovornosti i jamstvo za kvalitetu sjemena i sadnog materijala poljoprivrednog bilja preuzima nosilac certifikata tj. dobavljač/podnosilac zahtjeva. Sva pitanja jamstva rješavaju se u okviru posebnih zakona.

6.7. Suspenzija i povlačenje certifikata

Suspenzija certifikata može biti uvedena međusobnim dogovorom Organa za potvrđivanje i klijenta/dobavljača za vrijeme ograničenog prekida proizvodnje sjemena i sadnog materijala ili zbog nekog drugog razloga, odnosno Organ za potvrđivanje može na određeno vrijeme suspendirati važenje certifikata.

Razlog za prekid važenja može biti:

- ako su tijekom nadzora utvrđena neslaganja sa zahtjevima, takve prirode da nije nužno smjesta povući certifikat
- ako nisu učinkovito provedene zakonske ili korektivne mjere propisane zbog pogrešne upotrebe certifikata
- ako postoje neke druge suprotnosti sa pravilima i postupcima vrednovanja tj. službenog nadzora.

PROCEDURA ZA PRAVILA CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 8/9

Odbor za kvalitetu mora utvrditi uvjete prestanka prekida i način provjere jesu li ispunjeni uvjeti za vraćanje važenja certifikacije. Ako zahtjevi za vraćanje važenja nisu ispunjeni Organ za potvrđivanje povlači certifikat. U suprotnom kada su zahtjevi ispunjeni Organ za potvrđivanje u pisanom obliku obavještava klijenta/dobavljača o vraćanju certifikacije.

Zahtjevi suspenzije, prekida certifikacije definiraju se ugovorom, odnosno pravilima za korištenje certifikata i znaka usuglašenosti/simbola koja su sastavni dio ugovora (sporazuma o certifikaciji).

Trajanje suspenzije je najduže 6 mjeseci i ne utječe na rok važenja certifikata/potvrde.

U slučajevima kada :

- su tijekom nadzora utvrđene neusuglašenosti ozbiljne prirode
- klijent je prestao ispunjavati ugovorene finansijske uvijete
- postoje neke druge suprotnosti sa zahtjevima iz ugovora
- klijent/dobavljač certifikacije nije ispunio zahtjeve za ukidanje suspenzije

Odbor za kvalitet donosi odluku o povlačenju certifikata/potvrde na obrascu OB-OZP-02/02.

U pisanom obaveštenju klijentu o povlačenju certifikata, utvrđuje se rok u kojem će se sprovesti postupak povlačenja.

Klijent može uložiti prigovor/žalbu na odluku o povlačenju Certifikata.

6.8 Promjena zahtjeva za certifikaciju/potvrđivanje

Odbor za kvalitetu je obvezan pravodobno obavijestiti klijenta/dobavljača o izmjenama zahtjeva standarda /pravilnika/specifikacije. Odbor za kvalitetu u dogovoru s klijentom određuje u kojem obliku i kojeg datuma će promjena zahtjeva certifikacije stupiti na snagu.

Odbor za kvalitetu mora provjeriti da li je klijent/dobavljač proveo potrebna prilagođavanja u predviđenom roku. Ako do isteka roka klijent/dobavljač ne provede i ne primijeni izmjene, Certifikat/Potvrda će biti suspendirana.

6.9 Prigovori i žalbe

Žalba je zahtjev klijenta/dobavljača u postupku certifikacije/potvrđivanja za preispitivanjem bilo koje, po njega nepovoljne, odluke, a koja bi se odnosila na njegov zahtjevani status, proces rješavanja žalbi i prigovora propisan je u proceduri PR-OZP-15.

Žalba se može uložiti na sljedeće odluke:

- odbijanje Zahtjeva,
- zahtjeve za popravnim radnjama ili odbijanje njihova prihvaćanja tijekom službenog nadzora,
- odluke u vezi sa statusom certifikata/potvrda,
- druge aktivnosti koje bi spriječile dobivanje ili održavanje certifikata.

Prigovor je službeno izražavanje nezadovoljstva, različitog od žalbe, od strane bilo koje osobe ili organizacije, a koje se odnosi na aktivnosti Organa za potvrđivanje, uz očekivani odgovor.

Prigovor se može uložiti na:

- rad Organa za potvrđivanje ili nekog od njegovih djelatnika ili ovlaštenih lica,
- pristup klijenta/dobavljača prema Ovlaštenoj osobi.

Žalba ili prigovor ulažu se usmeno ili pismeno Odboru za kvalitetu.

Rok za rješavanje žalbi i prigovora je najviše 15 dana od datuma prijema istih.

**PROCEDURA ZA PRAVILA
CERTIFIKACIJE/POTVRĐIVANJA SJEMENA I
SADNOG MATERIJALA**

PR-OZP-02

Izdanje:01/ Revizija:01

Datum:01.02.2020

Stranica: 9/9

7. OBRASCI

Red. broj	Naziv zapisa	Obrazac	Izrađuje	Odobrava	Čuvanje		
					Rok (g)	Mjesto	Odgovoran
1.	Zahtjev za ponudu za certifikaciju	OB-OZP-02/01	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	2	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu
2.	Izjava o pravima i obavezama podnosioca zahtjeva za certifikaciju	OB-OZP-01/02	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	2	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu
3.	Odluka o dodjeli certifikata	OB-OZP-02/02	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	2	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu
4.	Odluka o suspenziji certifikata	OB-OZP-02/03	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	2	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu
5.	Registar izdatih certifikata	OB-OZP-01/01	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	5	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu
6.	Izjava o nepristrasnosti i zaštiti povjerljivosti podataka	OB-OZP-17/02	Odbor za kvalitetu	Odbor za kvalitetu	trajno	Arhiv CT/OZP	Odbor za kvalitetu